

RF § 84 Delårsrapport 2024:1 Region Gotland

Ärendenummer: RS 2024/5

Regionfullmäktiges beslut

- Delårsrapport 2024:1 för Region Gotland godkänns.
- Regionfullmäktiges beslut om att samtliga nämnder ska följa upp och säkerställa att verksamheten ryms inom de budgetramar regionfullmäktige fastställt gäller (RF 2023-11-19, § 201).

Sammanfattning

Delårsrapport 1 omfattar perioden januari-mars och är i huvudsak inriktad på ekonomi och personaluppföljning. Regionfullmäktiges mål följs upp i samband med delårsrapport 2 och regionfullmäktiges prioriteringar följs upp i årsredovisningen. Bedömningen av ekonomin bygger på de prognoser som nämnder/förvaltningar har gjort samt senaste indikation av skatteunderlagets utveckling som gjorts av Sveriges kommuner och regioner under februari 2024.

Antalet månadsanställda medarbetare inom Region Gotland fortsätter att öka och uppgick i februari till 6 962 vilket är en ökning med 155 medarbetare i jämförelse med februari 2023. Antal anställda har ökat i samtliga förvaltningar förutom regionstyrelseförvaltningen. Den faktiskt arbetade tiden för månads- och timavlönade omräknat till heltidsarbetande var i februari 2024, 5 649. Det är en ökning med 343 medarbetare i jämförelse med samma period 2023. Det ackumulerade sjuktalet för perioden januari-februari 2024 uppgår till 6,4 procent. Jämfört med samma period föregående år, ses en sänkning av sjuktalet med 0,3 procent.

Nämndernas sammanlagda årsprognos visar en budgetavvikelse på -183 miljoner kronor (mnkr). Det totala resultatet för Region Gotland prognostiseras till -311 mnkr. Årets resultat efter balanskravsjusteringar beräknas till -389 mnkr.

Alla nämnder utom gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden prognostiserar underskott. Hälso- och sjukvårdsnämnden har det största underskottet på -96 mnkr. Stora underskott finns även i socialnämnden, barn och utbildningsnämnden och tekniska nämnden. I förhållande till sin budget har miljö- och byggnämnden och räddningstjänsten procentuellt sett stora budgetavvikelser.

Under finansförvaltningen redovisas intäkter från fastighetsförsäljningar, skatter och generella statsbidrag, pensionskostnader samt finansiella intäkter och kostnader. Finansförvaltningen har negativa budgetavvikelser på -1 mnkr.

Den inrapporterade prognosen för investeringar och exploateringar uppgår till 1 010 mnkr. Efter årets första tre månader har 10 procent eller 141 mnkr

förbrukats så en mer rimlig bedömning av prognosen är 650 mnkr. Budget för investeringar och exploateringar uppgår till 1 366 mnkr.

I regionens riktlinjer för god ekonomisk hushållning finns fyra finansiella mål. De finansiella målen för resultat, självfinansiering av investeringar i skattefinansierad verksamhet och soliditet bedöms inte kunna uppnås 2024. Endast målet om låneskuldens andel av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag bedöms uppnås för året.

Enligt kommunallagen ska ett underskott regleras inom de tre följande åren. I budget 2024 har planerats för att använda 127 mnkr ur resultatutjämningsreserven, RUR, för att reglera det budgeterade resultatet på -127 mnkr. Det prognostiserade justerade resultatet innebär att hela RUR kommer att behöva användas men trots det så kommer balanskravsresultatet att bli -25 mnkr och innebär att det kommer att behöva återställas inom kommande tre år.

Regionfullmäktige beslutade 2023-11-20, § 201 att samtliga nämnder ska följa upp och säkerställa att verksamheten rymms inom de budgetramar regionfullmäktige fastställt. Alla nämnder har i delårsrapporten redovisat vilka åtgärder som beslutats eller planeras. Trots dessa åtgärder är prognosen kraftigt negativ vilket tyder på att det finns en fortsatt osäkerhet kring vilken ekonomisk effekt åtgärderna kommer att få. Alla nämnder behöver därmed fortsätta och ta ytterligare beslut för att nå ekonomisk balans. Gemensamma åtgärder har planerats och beslutats av regiondirektören tillsammans med koncernledningsgruppen, dessa åtgärder gäller alla verksamheter, dvs även de enheter som inte har negativ budgetavvikelse. En grundförutsättning för en stabil ekonomi för regionen som helhet är att nämnderna klarar sina uppdrag inom de ekonomiska ramar som tilldelats.

Den ekonomiska situationen är sammantaget mycket allvarlig. Att nämnderna totalt sett har så här stort underskott trots budgettillskott på över 6 procent är inte bra. Det krävs ett fortsatt arbete med att se över utbud och effektiviseringar i samtliga verksamheter.

Bedömning

Årets resultat prognostiseras till -311 mnkr, vilket är en negativ budgetavvikelse på -184 mnkr. Årets resultat efter balanskravsjusteringar beräknas till -389 mnkr. Underskottet är till viss del en effekt av ett allmänt högre prisläge men det kommer också av att de riktade statsbidragen från staten minskat samtidigt som verksamhetens kostnader inte minskar i samma omfattning. Det här är särskilt tydligt inom vården.

Ett negativt balanskravsresultat ska enligt kommunallagen normalt återställas inom 3 år. Eftersom Region Gotland har en resultatutjämningsreserv (RUR) kan medel ur RUR disponeras för att slippa reglera ett underskott. RUR består av tidigare års överskott. I budget 2024 har planerats för att använda 127 mnkr

ur RUR för att reglera det budgeterade resultatet på -127 mnkr. Det prognostiserade justerade resultatet innebär att hela RUR kommer att behöva användas men trots det så kommer balanskravsresultatet att bli -25 mnkr och innebär att det kommer att behöva återställas inom kommande tre år.

Nettokostnadsutvecklingen i perioden är mycket hög. Nettokostnaderna inklusive finansnettot prognostiseras öka med 7 procent. Skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag prognostiseras öka med endast 2,6 procent enligt SKR:s skatteprognos från februari. För att ha balans i ekonomin ska nettokostnaderna inte öka mer än skatteintäkterna, utjämningsbidragen och de generella statsbidragen.

Alla nämnder har rapporterat att åtgärder pågår för att minska kostnaderna eller höja intäkterna. Trots detta är prognosen kraftigt negativ. Det är tydligt att det finns en osäkerhet kring vilken ekonomisk effekt planerade åtgärder kommer att få eller att ytterligare åtgärder krävs. Regiondirektören har tillsammans med koncernledningen även beslutat om gemensamma åtgärder som gäller alla verksamheter. Dessa är:

- Alla verksamheter ska vara mycket återhållsamma. Alla beslut och uppdrag som innebär utgifter ska övervägas noga.
- Samtliga medarbetare ska i första hand ta ut semesterdagar före flex- eller komplementdagar i de fall det finns risk att semesterdagar över trettio annars betalas ut i pengar eller att de lagstadgade 20 dagarna av årets semester ej kan tas ut.
- Minska på resandet och i första hand delta i möten och konferenser digitalt.
- Alla konferenser ska i första hand läggas i egna lokaler.
- Antalet leasingbilar ska ses över och en minskning ska utredas.
- Investeringar ska om möjligt skjutas fram eller omprövas.

Den ekonomiska situationen är sammantaget mycket allvarlig. Att nämnderna totalt sett har så här stort underskott trots budgettillskott på över 6 procent är inte bra. Det krävs ett fortsatt arbete med att se över utbud och effektiviseringar i samtliga verksamheter.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Meit Fohlin (S), Johan Malmros (C) Sara Vilhelmsson (M), Lars Engelbrektsson (SD), Jörgen Benzler (V), Micke Seid (MP), Sara Lidqvist (KD), Anna Hrdlicka (L), Oscar Lindster (S), Mariette Nicander (M), Rolf Öström (M), Håkan Ericsson (S), Filip Reinhag (S), Lars Thomsson (C), Stefan Nypelius (C) och Lena Lind (MP).

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Johan Malmros (C), Lars Engelbrektsson (SD), Micke Seid (MP), Mariette Nicander (M), Rolf Öström (M) och Filip Reinhag (S).

Johan Malmros (C) yrkar att regiondirektören får i uppdrag att till varje regionstyrelsesammanträde åiterrapportera förväntade effekter av nämndernas åtgärder och prognos för att hålla budget 2024. I detta instämmer Anna Hrdlicka (L) och Stefan Nypelius (C).

Filip Reinhag (S) yrkar avslag till Johan Malmros (C) yrkande.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Johan Malmros (C) yrkande och finner att det avslås. Votering begärs.

Som propositionsordning i omröstningen gäller ja-röst för att avslå yrkandet och nej-röst för att bifalla yrkandet. Omröstningen ger 53 ja-röster och 15 nej-röster. 3 ledamöter är frånvarande. **Av bilaga till protokollet framgår hur var och en har röstat.**

Ordförande finner att regionfullmäktige avslår Johan Malmros (C) yrkande.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 1, 2024

Nämndernas delårsrapport 1, 2024

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-26

Regionstyrelsen 2024-05-30, § 141

Skickas till

Samtliga nämnder

RF § 87

Revidering av avgift för ansökan om godkännande av fristående förskolor och vissa fristående fritidshem.

Ärendenummer: RS 2024/423

Regionfullmäktiges beslut

- Avgiften för den som ansöker om godkännande att starta en fristående förskola eller vissa fritidshem genom nyetablering är 22 000 kronor.
- Avgiften för den som ansöker om utökning av befintlig verksamhet vid en fristående förskola eller vissa fritidshem är 11 000 kronor.
- Ändringarna gäller från den 1 september 2024.

Sammanfattning

Sedan den 1 januari 2019 finns bestämmelser om ägar- och ledningsprövning i skollagen. Bestämmelserna innebär att det införts skärpta krav på insikt, lämplighet och ekonomiska förutsättningar för enskilda att bedriva verksamhet. För Region Gotlands del innebär de skärpta kraven en skyldighet att göra en utökad prövning av ägar- och ledningskretsen bakom en ansökan om godkännande av fristående förskolor och vissa fristående fritidshem. Med anledning av de utökade kraven på ägar- och ledningsprövning i skollagen gavs även en möjlighet för kommunerna att ta ut en avgift i samband med ansökan om godkännande av fristående förskolor och vissa fritidshem samt vid utökning av befintlig verksamhet.

När regionfullmäktige 2020-06-15, § 97 beslutade om avgifterna, beslutades även att avgifterna skulle revideras vartannat år, med början år 2022. Regionfullmäktige beslutade 2022-12-12, § 232 att avgifterna skulle vara oförändrade.

Barn- och utbildningsnämnden föreslår att avgifterna, som varit oförändrade sedan år 2020, räknas upp med Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) och förslaget är att:

- Avgift om 22 000 kr (tidigare 20 000 kr) tas ut för den som ansöker om godkännande att starta en fristående förskola eller vissa fritidshem genom nyetablering.
- Avgift om 11 000 kr (tidigare 10 000 kr) tas ut vid ansökan om utökning av befintlig verksamhet vid en fristående förskola eller vissa fritidshem.

Ändringarna föreslås gälla från och med den 1 september 2024.

Bedömning

Barn- och utbildningsnämnden föreslår att avgifterna, som varit oförändrade sedan 2020, räknas upp med Prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Regionstyrelsen har inget att invända mot barn- och utbildningsnämndens förslag.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Barn- och utbildningsnämnden 2024-02-06, § 8
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-25
Regionstyrelsen 2024-05-30, § 144

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden
Författningssamlingen
Regionstyrelseförvaltningen avdelning ekonomi

RF § 95

Återrapportering av uppdrag. Försöksprojekt, Kostnadsfria mensskydd i skolan

Ärendenummer: RS 2024/965

Regionfullmäktiges beslut

- Försöksprojektet att erbjuda kostnadsfria mensskydd i skolan avslutas.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2022-09-19, § 147 att ge utbildningsnämnderna i uppdrag att genomföra ett mindre försöksprojekt inom Region Gotlands gymnasier och högstadier, för att prova möjliga metoder för att tillhandahålla kostnadsfria mensskydd till elever. Försöket finansierades inom ramen för beslutad budget. Ursprunget till regionfullmäktiges beslut är en motion som tidigare har remitterats till utbildningsnämnderna för besvarande. Ärendet ska åtterrapporteras till budgetberedningen 2024 vilket härmed görs.

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har under år 2023 genomfört ett försöksprojekt/pilotprojekt med kostnadsfria mensskydd på Wisbygymnasiet och Solbergaskolan, där mensskyddsautomater har installerats.

Efter kartläggning begärdes offerter in för direktupphandling från företag som erbjöd olika modeller av dispensers och mensskyddsautomater. Herbox AB leasingpaket av dispensers var den produkt som valdes för installation på skolorna då den var mest fördelaktig avseende pris och utrustning. Dessa dispensers är utrustade med tidlös och matar ut ett mensskydd per tillfälle och en dispenser rymmer totalt 112 tamponger och 30 bindor.

Under 2023 har det funnits automater uppsatta på Wisbygymnasiet och på Solbergaskolan. Avtalet med leverantören gäller 12 månaders hyra till ett totalbelopp av 25 920 kr för 10 automater. I beloppet ingår en grunduppsättning bindor/tamponger. Uthyrningskostnaden är 216 kr per månad per dispenser och då ingår fyra påfyllningar till varje automat. Påfyllning utöver de fyra som ingår i månadskostnaden kostar 456 kr per automat. Wisbygymnasiet har inte behövt göra någon extra beställning men Solbergaskolan har beställt tre påfyllningar under hösten 2023. Totalkostnaden för projektet fram till och med februari 2024 är 27 288 kr.

Skolorna har placerat automaterna bland annat vid elevhälsans lokaler, vid omklädningsrum och vid toaletter. Det har varit varierande åtgång men tydligt är att det är automaterna vid elevhälsan som används flitigast vid båda skolorna. Automaterna har drabbats av skadegörelse vilket resulterat att vissa automater har plockats bort. Det har krävts viss arbetstid av vaktmästare och

administrativ personal för att sköta automaterna, vid påfyllning, vid nedskräpning och vid skadegörelse.

Projektet har fungerat bra och själva frågeställningen att erbjuda gratis mensskydd för elever har fått ett större fokus. Eleverna har överlag visat på intresse och nöjdhet inför försöket även om nyttjandet skiljer sig åt mellan skolorna samt att viss skadegörelse har förekommit.

Region Gotland befinner sig dock i en exceptionell ekonomisk situation som kräver stor återhållsamhet och därför bedöms det inte finnas utrymme att utöka eller fortsätta projektet, särskilt då grundskolan går med underskott. Förslaget är att nämnderna avslutar försöket och återrapporterar det genomförda projektet till regionfullmäktige.

Bedömning

Projektet har varit ett intressant försök att erbjuda mensskydd på Wisbygymnasiet och Solbergaskolan. Sammantaget har det varit mer positiva synpunkter kring försöket på grundskolan än på gymnasiet. Det är också viktigt att poängtera att det redan tidigare fanns gratis mensskydd vid elevhälsan/skolsköterskorna för de elever som behövde mensskydd på skolorna. Solbergaskolan upplever dock att åtgången av mensskydd har ökat efter att automaterna installerades.

Wisbygymnasiet ser ingen förändring i användandet av de mensskydd som erbjuds utan skillnaden är att det är färre mensskydd som tas från de korgar med mensskydd som funnits sedan tidigare. Eleverna har gett uttryck för att en fördel med automaterna är att mensskydden då finns på flera platser - men att det redan funnits ställen tidigare där eleverna kunde hämta mensskydd vid behov.

Försöket har fungerat bra men Wisbygymnasiet kommer att avsluta projektet med anledning av att skolan och skolsköterskorna redan erbjuder mensskydd, samt att det inte har efterfrågats eller kommenterats av eleverna eller personal. Möjligen upplevde eleverna försöket som mest intressant i början eftersom nyttjandet över året inte har varit så stor. Det har även förekommit skadegörelse och nedskräpning.

Solbergaskolan upplever att försöket har varit bra och att eleverna har varit nöjda med möjligheten att hämta gratis mensskydd i automater. Åtgången har varit större på Solbergaskolan, särskilt från automaten som sitter vid elevhälsans lokaler. Solbergaskolan har också haft en viss skadegörelse inledningsvis. Försöket kommer att avslutas även på Solbergaskolan, men eftersom skolan bedömer att det är smidigare med automat än att ha mensskydd i korg så kommer de att fortsätta med en automat.

Bedömningen från utbildnings- och arbetslivsförvaltningen är att försöksprojektet varit bra och resulterat i att frågan om gratis mensskydd har

fått ett större fokus, särskilt ur ett jämställdhets- och genusperspektiv. Men eftersom Region Gotland befinner sig i en exceptionell ekonomisk situation som kräver stor återhållsamhet, och då särskilt grundskolan går med underskott, bedöms det inte finnas utrymme att utöka eller fortsätta med projektet och erbjudandet.

Regionstyrelsen delar utbildnings- och arbetslivsförvaltningens bedömning att det inte finns ekonomiskt utrymme att fortsätta projektet och föreslår därför att försöksprojektet avslutas.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Maya Arfvidson (MP), Oscar Lindster (S) och Victoria Öjefors Quinn (V).

Maya Arfvidson (MP) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Oscar Lindster (S).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige 2022-09-19, § 147

Barn- och utbildningsnämnden 2022-11-29, § 109

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2022-11-30, § 85

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-10

Regionstyrelsen 2024-05-30, § 156

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Regionstyrelseförvaltningen avdelning ekonomi

RF § 97

Återrapportering av uppdrag. Resurser för genomförande av investeringar

Ärendenummer: RS 2024/1108

Regionfullmäktiges beslut

- Återrapporteringen tas emot.

Sammanfattning

Enligt beslut i regionfullmäktige 2023-06-19, § 104 fick samtliga nämnder i uppdrag att ta fram en process för att säkerställa att det finns resurser för att genomföra de investeringar som äskas i investeringsbudgeten.

Socialnämnden bedömer att det finns god kontroll på investeringsprocessen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden bedömer att det finns en ändamålsenlig process för att säkerställa att investeringsbudgeten som äskas i mål- och budgetskrivelsen nyttjas.

Tekniska nämnden återrapporterar att ett arbete har inletts inom förvaltningen för att säkra att den investeringsbudget som beslutas också kan genomföras under den period då budgeten tilldelas.

Barn- och utbildningsnämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden återrapporterar att investeringsprocessen har setts över och tydliggjorts för att säkerställa att det finns resurser för att genomföra de investeringar som äskas i investeringsbudgeten.

Regionstyrelsen återrapporterar att den utveckling som skett, med införande av investeringspotter, ny lokalförsörjningsprocess och process för att redovisa långsiktiga investeringsbehov, har förbättrat regionstyrelseförvaltningens investeringsprocess.

Räddningstjänsten och miljö- och byggnämnden har inte inkommit med återrapportering av uppdraget.

Bedömning

Regionstyrelsens bedömning är att de förändringar som förvaltningarna beskriver är positiva och ger en bra grund för fortsatt arbete.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsnämnden 2024-03-19, § 27
Socialnämnden 2024-03-21, § 42

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2024-03-21, § 42
Tekniska nämnden 2024-03-26, § 47
Barn- och utbildningsnämnden 2024-03-19, § 25
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-22
Regionstyrelsen 2024-05-30, § 167

Skickas till

Socialnämnden
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Tekniska nämnden
Barn- och utbildningsnämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

RF § 101 Mål och budget 2025-2027

Ärendenummer: RS 2024/7

Regionfullmäktiges beslut

- En grundbudget som ger planeringsförutsättningar för Region Gotlands verksamheter för 2025 fastställs. Slutligt budgetbeslut tas av regionfullmäktige i november 2024.
- Investeringsbudget 2025-2026 med investeringsplan 2027-2029 fastställs.
- Regionfullmäktiges mål för 2025 fastställs.
- Tekniska nämnden får i uppdrag att återkomma till regionstyrelsen den 5 september med förslag till fördelning av budget per nämnd för höjda internhyror samt försörjningsavdelningens höjda priser.

Sammanfattning

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige fattar beslut om en grundbudget som ger nämnderna ekonomiska planeringsförutsättningar. Slutligt budgetbeslut för år 2025 tas av regionfullmäktige den 18 november 2024.

I förslaget till grundbudget 2025 finns beslutat om personalkostnadskompensation på 140 miljoner kronor (mnkr) vilket motsvarar 3,35 procent av personalbudgeten. Den beloppsmässiga fördelningen mellan generell kompensation och särskilda satsningar utifrån jämställdhet och bristyrken beslutas av regionstyrelsen den 5 september. Resursfördelningsmodellerna ger ett tillskott till nämnderna på 83 mnkr och utgår från befolkningsprognosen från mars 2024. Interna prisökningar och externa avtal har budgeterats till 100 mnkr. Utöver det har ramtillskott på sammanlagt 22 mnkr (varav 11 mnkr är engångsanslag för 2025) beslutats. Totalt äskar nämnderna om 232 mnkr i ramtillskott utöver löneökningar, externa avtal, interna priser och resursfördelningsmodeller. Ingen utdelning från GEAB har budgeterats för perioden 2025-2027. Reavinster har upptagits med 10 mnkr per år och exploateringsvinster med 10 mnkr per år.

Internräntan ska ligga i nivå med den externa genomsnittsräntan. Det senaste året har genomsnittsräntan ökat vilket innebär att internräntan kommer att höjas till 2,5 procent. Beslut tas av regionfullmäktige i eget ärende. Nämnderna kompenseras för den här höjningen och samtidigt budgeteras en intäkt på finansförvaltningen.

Det budgeterade resultatet för år 2025 beräknas efter dessa justeringar att uppgå till 30 mnkr. Totalt tillförs nämnderna preliminärt 345 mnkr vilket motsvarar 5,2 procents ökning.

Inga ytterligare effektiviseringar har nu föreslagits. Regiondirektören har haft i uppdrag att till budgetberedningen ta fram olika alternativ för att genomföra

ytterligare besparingar på 1 % per år. Eftersom nämndernas underskott är stort krävs i första hand åtgärder för att nå en budget i balans och därefter kan ytterligare besparingar genomföras. Vissa gemensamma åtgärder för att minska nämndernas underskott har föreslagits och ska genomföras.

Investeringsbudgeten uppgår år 2025 till totalt 755 mnkr varav investeringar i skattefinansierad verksamhet till 540 mnkr inklusive strategiska investeringar. År 2026 uppgår investeringsbudgeten till totalt till 884 mnkr varav investeringar i skattefinansierad verksamhet till 594 mnkr. Den här investeringsnivån är för hög för att klara att egenfinansiera. I finansplanen framgår att lån på 300 mnkr behöver tas upp år 2025 givet att resultatet landar på den nivå som budgeterats i resultatplanen.

För att styra och prioritera fastställer regionfullmäktige årligen mål för nämnder och bolag. Nämnder och bolag ansvarar inför regionfullmäktige att verkställa regionfullmäktiges mål. Målen tydliggör politiska prioriteringar. Regionfullmäktiges mål tas fram genom att nämnderna föreslår verksamhetsnära mål som är få till antalet och som utgår från nämndens uppdrag.

Förslag mål 2025	Berörd nämnd/bolag
Andelen medarbetare inom Region Gotland som kan rekommendera sin arbetsplats till andra ska årligen förbättras	Samtliga nämnder
Region Gotland har en myndighetsutövning, i förhållande till företag, där nöjdhetsindex ökar årligen per myndighetsområde och är högre än rikssnittet år 2027	RS, TN, MBN
Region Gotlands koldioxidutsläpp ska minska årligen. Under perioden 2024- 2027 ska den genomsnittliga minskningen uppgå till 15 procent per år	Samtliga nämnder och Gotlandshem
Öka antalet invånare i ålder 20-64 med minst 1 000 till mandatperiodens slut	Samtliga nämnder och Gotlandshem
Öka andelen barn och unga (0-18 år) som upplever kultur årligen och med totalt 10 procent under perioden 2024-2027	RS, BUN, GVN
Andelen barn och unga, personer med funktionsnedsättning samt personer 65 år och äldre som rör sig minst 1 timme/dag ska öka årligen och med totalt 10 procent under perioden 2024-2027	RS, BUN, GVN, SON

Förslag Mål 2025 forts.	Berörd nämnd/bolag
Öka andelen mat som äts upp i skolrestaurangerna genom att minska svinnet årligen och med totalt 25 procent under perioden 2024-2027.	RS
Under perioden 2024-2027 ska andelen ekologiska livsmedelsinköp öka. Målet är att andelen år 2027 ska vara 40 procent. Målet för 2025 är att ligga kvar på samma nivå som 2024.	RS
Andelen nya beslut om regionala utvecklingsmedel (anslag 1:1) som är hållbarhetssäkrade ska öka årligen och uppgå till 100 procent år 2025.	RS
Samtliga individer i akut behov av hjälp ska nås av räddningstjänsten inom 30 minuter.	RS
Andelen individer i akut behov av hjälp som nås av räddningstjänsten inom 15 minuter ska årligen uppgå till 60 procent.	RS
Räddningstjänstens tillsynstillfällen av publika lokaler och övriga verksamheter uppgår till 200/år, under perioden 2024-2027.	RS
Andelen utbildade undersköterskor/stödassistenter i äldreomsorgen och omsorgen om funktionshindrade ska öka årligen och vara minst 75 procent år 2027.	SON
Sjukfrånvaron inom äldreomsorgen ska minska årligen och totalt med 40 procent under perioden 2024 – 2027.	SON
Andelen nöjda brukare i gruppbostad LSS ska öka årligen under perioden 2024-2027. Målet är att andelen nöjda år 2027 ska vara 80 procent.	SON
Andelen som upplever ett bra och respektfullt bemötande i mottagande av socialnämndens tjänster och insatser ska öka årligen och uppgå till 100 procent år 2027.	SON
Andelen egen personal ska öka årligen och uppgå till minst 95 procent 2027.	HSN

Förslag Mål 2025 forts.	Berörd nämnd/bolag
Den genomsnittliga beläggningen i slutenvården ska minska årligen och inte överstiga 85 procent år 2027, genom ett kvalitativt och effektivt omhändertagande på alla vårdnivåer.	HSN
Förtroendet för vårdcentralerna på Gotland ska öka och vara högst i landet år 2025.	HSN
Patientens upplevelse av kontinuitet och koordinering i primärvården ska öka årligen och vara minst i nivå med riket år 2027.	HSN
Andelen elever i årskurs 9 som uppnår behörighet till gymnasieskolan ska öka med 0,5 procentenheter per år under perioden 2024-2027.	BUN
Andelen behörig pedagogisk personal inom nämndens verksamheter ska öka årligen under perioden 2024-2027.	BUN
Likvärdigheten inom grundskolan ska öka årligen under perioden 2024-2027.	BUN
Andelen elever som skattar gott psykiskt välbefinnande ska öka årligen med 0,5 procentenheter under perioden 2024-2027.	BUN
Andelen elever inom den kommunala gymnasieskolan med examen inom 4 år ska öka årligen och med minst 5 procentenheter till 2027	GVN
Andelen elever inom den kommunala gymnasieskolan som i elevenkäten svarar ”mycket bra” eller ”bra” på frågan ”Hur mår du rent allmänt”, ska öka årligen och med minst 4 procentenheter till 2027.	GVN
Andelen invånare 16–29 år som varken arbetar eller studerar ska minska årligen och med minst 1 procentenhet till 2027.	GVN
Andelen invånare 25–64 år med gymnasial utbildning ska öka årligen och med minst 2 procentenheter till 2027.	GVN

Förslag Mål 2025 forts.	Berörd nämnd/bolag
Andelen utrikesfödda 20-64 år med egen försörjning ska öka årligen och med minst 2 procentenheter till 2027.	GVN
Minska mängden tidningar och förpackningar i hushållens restavfall årligen och med totalt 25 kilo per hushåll under perioden 2024-2027.	TN
Minska vattenförbrukningen per person årligen och med totalt 20 procent per person under perioden 2024-2027.	TN
Öka kollektivtrafikens marknadsandel årligen för att nå 10 procent år 2027.	TN
Möjliggöra för minst 500 bostäder per år på hela Gotland under perioden 2024-2027.	MBN
Andelen årsredovisningar som behöver kompletteras ska vara högst 40 procent under 2025 .	ÖFN
Antalet nya ställföreträdare som inte har anknytning till sin huvudman, ska öka under 2025 jämfört med 2024.	ÖFN
Antalet digitalt inlämnade års- eller sluträkningar ska öka med minst 40 stycken under 2025 jämfört med 2024.	ÖFN
Patientnämnden ska medverka i minst 5 samverkansmöten med berörda vårdgivare årligen under perioden 2024-2027.	PAN
En nyproduktion av minst 300 bostäder ska ha påbörjats under perioden 1 januari 2024 till 31 december 2027, varav minst två projekt ska genomföras utanför Visby. Påbörjad nyproduktion räknas från det att ansökan om bygglov är inlämnad till Region Gotland.	Gotlandshem
Vid utgången av år 2027 ska bolaget påvisa positivt utvecklingsnetto.	Gotlandshem
Vid utgången av år 2027 ska bolaget påvisa följksam prognos och plan för att nå en avkastning på totalt kapital om 4 procent och soliditet om 25 procent i enlighet med tioårsplanen skulder.	Gotlandshem

Bedömning

God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service den konsumerar, så att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat. Verksamhetsperspektivet tar sikte på regionens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

För att möta hälso- och sjukvårdens snabbt ökade behov har Region Gotland över tid omfördelat stora resurser från övriga delar av verksamheten. Det har lett till en ekonomisk kris som nu påverkar förutsättningarna för hela den offentligt finansierade servicen på ön. Region Gotland är en alldeles för liten region för att ensam bära kostnaderna för sin hälso- och sjukvård.

Det strukturella underskottet som kan härledas till ö-faktorn i hälso- och sjukvården beräknades under år 2023 till cirka 300 mnkr per år. Jämför vi med vilka merkostnader Region Gotland har för hälso- och sjukvård i jämförelse med riket hamnar vi istället på 600 mnkr per år. Staten ställer nu även krav på att regioner och kommuner ska utveckla civilförsvaret. Detta gör att situationen blir ännu mer ohållbar.

Enligt prognosen i delårsrapport 1 blir underskottet år 2024 över 300 mnkr. De kraftigt ökade pensionskostnaderna bidrar till det här stora underskottet, men en stor del av underskottet handlar också om att nämnderna inte har en ekonomi i balans. Det är av största vikt att Region Gotland har rimliga förutsättningar att ta ansvar för utvecklingen av välfärden.

Med dessa planeringsförutsättningar ges nämnderna tillskott på 345 mnkr vilket motsvarar en ökning på 5,2 procent. Den största delen av tillskottet avser personalkostnadskompensation, demografi och medicinteknisk utveckling samt externa avtal. Det innebär att mycket av nästa års kostnadsökningar och ambitionsökningar behöver hanteras genom omprioritering inom befintlig budgetram. Det här gäller under förutsättning att inga nya pengar tillförs i regeringens budgetproposition som kommer i höst.

De finansiella målen avseende resultat, självfinansieringsgrad av investeringar samt soliditet kommer inte uppnås under planperioden utifrån de nu kända förutsättningarna. Låneskulden kommer att öka men förmodligen inte överskrida målet på en skuld på max 15 % av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag.

Flera av verksamhetsmålen som föreslås kan vara kostnadsdrivande. Det är därför av stor vikt att nämnderna även väger in kostnadsaspekten vid verksamhetsplaneringen. Vid konflikt mellan beslutade prioriteringar och mål och de ekonomiska resurserna är de ekonomiska resurserna överordnade. Ekonomin är den restriktion som sätter gränser för måluppfyllelsen och

verksamhetens inriktning och omfattning. Nämnden har ansvar för att till snarast rapportera om den inte kan uppfylla de mål och åtaganden som regionfullmäktige beslutat om.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Meit Fohlin (S), Johan Malmros (C), Sara Vilhelmsson (M), Lars Engelbrektsson (SD), Jörgen Benzler (V), Micke Seid (MP), Sara Lidqvist (KD), Anna Hrdlicka (L), Maya Arfvidson (MP), Peter Barnard (V) och Mariette Nicander (M).

Meit Fohlin (S) tillstyrker regionstyrelsens förslag. I detta instämmer Jörgen Benzler (V) och Sara Lidqvist (KD).

Följande ledamöter avstår från att delta i beslutet: Micke Seid (MP), Maya Arfvidson (MP), Martin Nilsson (MP) och Ola Matthing (MP).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Sammanfattning av driftbudget (mnkr)

	Äskande	Förslag
Personalkostnadskompensation	140,0	140,0
Gemensamma satsningar HR	4,5	0
Totalt behov resursfördelningsmodeller efter ny befolkningsprognos	83,2	83,2
Interna priser och externa avtal	111,7	99,6
Ramtillskott	227,3	21,7
Summa ramutökning, 5,2%	566,7	344,5
Budgeterat resultat 2025		30

Investeringsbudget (mnkr)

Regionstyrelsen (regionstyrelseförvaltningen)	Budget 2025	Budget 2026
Investeringspott	6,0	6,0
Lokalinvesteringar, kök	10,0	10,0
IT- investeringar pott	22,0	22,0

IT-investeringar ökad redundans	15,0	10,0
Officelicenser	4,0	
Ridanläggning Rävhamnen		10,0

Strategiska investeringar		
Badhus	81,5	126,0

Regionstyrelsen (räddningstjänsten)		
Investeringspott	6,75	8,0

Miljö- och byggnämnden		
Investeringspott	0,5	0,5

Tekniska nämnden		
Skattefinansierad verksamhet		
Investeringspott	10,0	10,0
Kollektivtrafik	4,5	8,7
Landsbygdsutveckling	0	2,0
Mark-och stadsmiljö, gator och vägar	30,0	30,0
Gångtrafiklösning kryssningskaj	30,0	0
Belysning Visby innerstad	7,0	8,0
Obligatorisk ventilationskontroll	15,0	15,0
Investeringar fastighetsägaransvar	75,0	75,0
Solceller på fastigheter	5,0	5,0
Utbyte av lysrör och armaturer till LED	10,0	10,0
Reservkraft och ställverk Korpen	0	31,0

Hamnverksamhet	6,8	13,0
Summa skattefinansierad verksamhet	193,3	207,7

Investeringar i avgiftsfinansierad verksamhet		
VA-verksamhet	150,0	150,0
Visby vattenförsörjning	50,0	50,0
Avfallsverksamhet	6,5	85,0
Hamnverksamhet, linjehamn	8,8	5,0
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	215,3	290,0

Barn- och utbildningsnämnden		
Investeringspott	15,0	15,0
Lokalinvesteringar förskola	26,5	3,0
Inventarier Humlegårdens förskola	0	2,5
Lokalinvesteringar grundskola	4,0	17,5
Idrottshall Visby	0	50,0

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden		
Investeringspott	6,0	6,0
Folkhögskolan Hemse kök	0	6,0

Socialnämnden		
Investeringspott	8,0	8,0
Äldreboende Klintehamn	65,0	0
Äldreboende Visby	0	10,0
Hälso- och sjukvårdsnämnden		

Investeringspott	40,0	40,0
Lokalinvesteringar	17,0	17,0
PCI utrustning	0	10,0
Datortomograf	14,0	0
Kemiinstrument	0	4,0
Endoskopiutrustning	5,0	5,0

Total investeringsbudget	754,9	884,2
<i>varav skattefinansierad verksamhet</i>	<i>458,1</i>	<i>468,2</i>
<i>varav avgiftsfinansierad verksamhet</i>	<i>215,3</i>	<i>290,0</i>
<i>varav strategiska investeringar</i>	<i>81,5</i>	<i>126,0</i>

Beslutsunderlag

Beredningsunderlag till budget 2025-2027, regionstyrelseförvaltningen
2024-04-26

Samtliga nämnders Mål och budget 2025-2027

Överförmyndarnämnden 2024-05-07 § 36

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-20

Regionstyrelsen 2024-05-30, § 169

Skickas till

Samtliga nämnder

RF § 104 Återrapportering av uppdrag. Lägesrapport Alléskolan

Ärendenummer: RS 2019/954

Regionfullmäktiges beslut

- Informationen tas emot.
 - Uppdraget avslutas.
-

Sammanfattning

Regionfullmäktige har gett barn- och utbildningsnämnden i uppdrag att löpande, vid budgetberedning och budgetavstämning under de år som ombyggnaden av Alléskolan pågår, återkomma med statusrapport och uppdatering av investeringsbudgeten (2019-11-18, RF § 279).

Barn- och utbildningsnämnden rapporterar i mål- och budgetskrivelsen att projektet följer både tidsplan och budget. Invigning av den nya skolan kommer att ske till höstterminen 2024.

Bedömning

Regionstyrelsen bedömer att informationen kan tas emot och att uppdraget kan avslutas.

Ärendets behandling under mötet

Anförande hålls av Oscar Lindster (S) med tillstyrkande av regionstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelsens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Barn- och utbildningsnämnden 2024-03-19, § 24
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-18
Regionstyrelsen 2024-05-30, § 157

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

RS § 226 Kvartalsrapportering. Jämställdhetsintegrering

Ärendenummer: RS 2024/389
Paragraf föregående instans: AU § 154

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.
-

Sammanfattning

Samtliga nämnder ska i sin verksamhetsplan för 2024 ha med aktiviteter med ambitionen att öka jämställdhetsintegreringen.

Regionstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag att varje kvartal redovisa det aktuella läget i samtliga förvaltningar i förhållande till framtagna aktivitetsplan vad gäller jämställdhetsintegreringen.

Region Gotland har arbetat systematiskt med jämställdhetsintegrering via respektive förvaltning som har att integrera jämställdhetsperspektivet i praktisk verksamhet. Det arbetet följs upp årligen genom en intervju med 10 standardiserade frågor som sker med respektive förvaltningsledning, eller av ledningsgruppen utsedd grupp eller tjänsteperson.

Regionstyrelseförvaltningen arbetar tillsammans med respektive förvaltning utifrån ett specifikt utvecklingsområde, vars arbete återrapporteras en gång per kvartal.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att metodiken att arbeta i process ger en långsiktighet och kontinuitet utifrån befintligt rapporteringssystem med CEMR. Processarbetet ger förvaltningarna en metodkännedom samt utvecklingsprocesser som ger bestående förändring utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att metodiken att arbeta med en utvecklingsprocess inom varje förvaltning, ger ett mer långsiktigt och kontinuerligt arbete framåt.

Bedömningen är att det arbete som inletts är ett målmedvetet långsiktigt arbete och att arbetet kommer ta olika lång tid. Bedömningen är att samtliga kommer att visa förflyttningar utifrån jämställdhetsintegrering av verksamheter och processer.

Samtliga förvaltningar håller på med olika typer av kartläggningar. Arbetet går framåt och samtliga förvaltningar arbetar enligt metoden 4R vilket innebär att

de först tar fram data, och efter den kartläggningen påbörjar de analysfasen som blir nästa moment.

Processarbetet under 2024 ger förvaltningarna en metodkännedom samt en utvecklingsprocess som ger en bestående förändring utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Katrin Rindlaug, strateg, regionstyrelseförvaltningen. Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-29

Skickas till

Samtliga nämnder